

INLEIDING

Bergenmeersen is een van de deelgebieden van de Cluster Kalkense Meersen, die op zijn beurt deel uitmaakt van het geactualiseerde Sigmaplan. Dat plan is een actualisatie van het oorspronkelijke Sigmaplan uit 1977 en vormt een ambitieus project voor meer waterveiligheid en natuur rond de getijdenrivieren in Vlaanderen.

Auteurs: Dominiek Decleyre (ANB) en Michaël De Beukelaer-Dossche (Waterwegen en Zeekanaal NV)

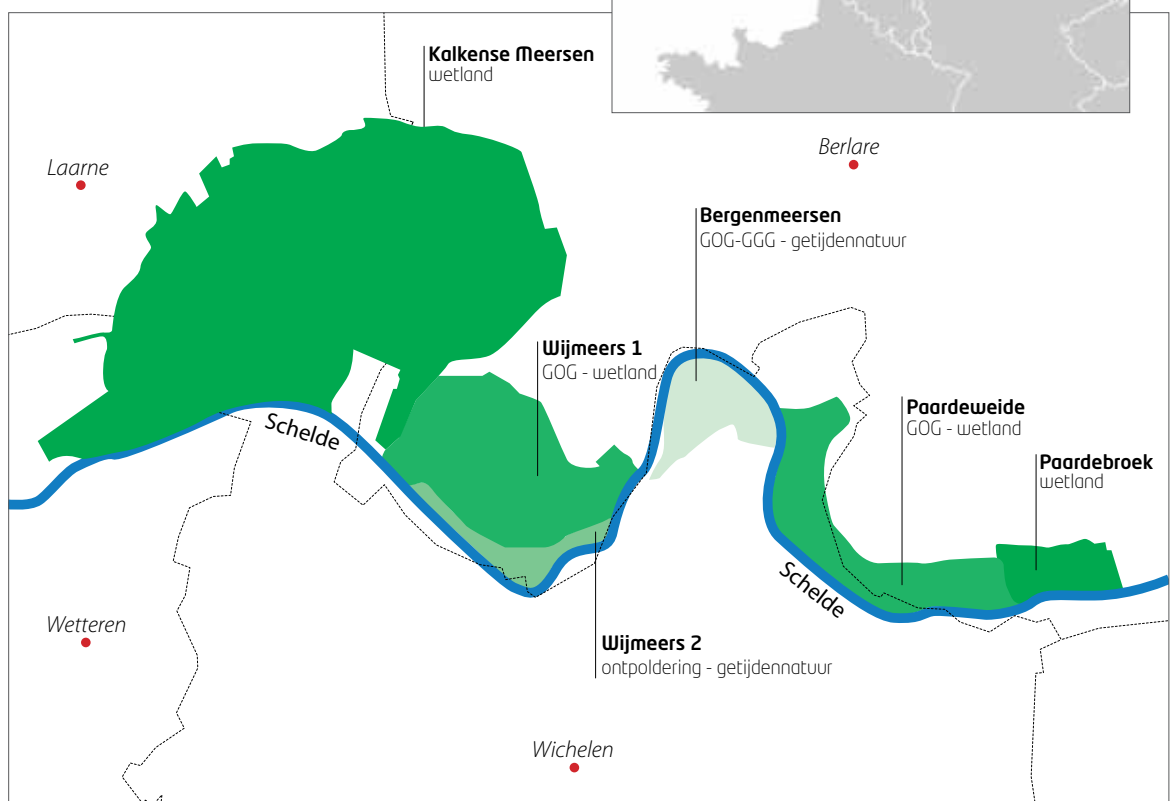
Waar ligt Bergenmeersen?

De Cluster Kalkense Meersen bestaat uit de deelgebieden Kalkense Meersen, Wijmeers (deel 1 en 2), Bergenmeersen, Paardeweide en Paardebroek. Die gebieden strekken zich uit langs beide Scheldeoevers op het grondgebied van de gemeenten Wetteren, Laarne, Berlare en Wichelen.

Bergenmeersen ligt op de rechteroever van de Schelde op het grondgebied van de gemeente Wichelen. Het gebied ligt in een meander van de Schelde grenzend aan het centrum van Wichelen.

Een inrichting op maat van waterveiligheid en natuur

Bergenmeersen was een functioneel gecontroleerd overstromingsgebied (GOG), dat bij stormvloed water kon bergen. In het kader van het geactualiseerde Sigmaplan werd Bergenmeersen ingericht als gecontroleerd overstromingsgebied met gecontroleerd gereduceerd getij (GOG-GGG).

Afbeelding 0.1. Situering Cluster Kalkense Meersen en de verschillende deelgebieden

Afbeelding 0.2. Bergenmeersen bij laagtij

Afbeelding 0.3. Bergenmeersen bij hoogtij

Afbeelding 0.4. Bergenmeersen bij springtij

Afbeelding 0.5. Bergenmeersen bij stormtij

Hoe werkt een GOG-GGG?

Een GOG-GGG is een variant op een GOG. Het combineert de veiligheidsfunctie van een overstromingsgebied met het herstel van zeldzame getijden-natuur. Op het ritme van eb en vloed stroomt er tweemaal daags water in en uit een GOG-GGG.

Bij vloed treedt het gebied in werking. Door de inwateringssluist stroomt een beperkte hoeveelheid water binnen. Het getij wordt op die manier 'gereduceerd'. Bij eb stroomt het water terug naar de rivier via de uitwateringssluist. De natuurlijke werking van een getijdenrivier wordt zo nagebootst. Het gebied is als het ware een deel van het ecosysteem van de Schelde.

Het GGG-principe werd door professor Patrick Meire (UA) bedacht. Alvorens dat op grote schaal toe te passen werd een experimenteel GGG gebouwd, het proefproject Lippenbroek. Hier werden de voorbije jaren de ontwikkeling en de werking van getijdennatuur uitgetest.

Referenties

- **Flood control areas as an opportunity to restore estuarine habitat.** T. Cox et al. (2006), *Ecological engineering: the journal of ecotechnology* - 28:1, p. 55-63
- **Natuurontwikkeling in het Lippenbroek.** Herstel van estuariene natuur via een gecontroleerd gereduceerd getij. T. Maris et al. (2008), *Natuur.Focus* 7(1): 21-27 / www.rlr.be/rivierkenner/images/lippenbroek_2008.pdf